

Nit de Reis o de rebaixes?

Dij, 5/01/2012 per Ramon Bassas

[Roba estesa](#)

Aquesta d'avui és la Nit de Reis. L'aliança entre els economicistes de dreta, que troben que tot el que relaxa la productivitat és una nosa, i els laïcistes d'esquerra, obsessionats tant com els integristes en veure-hi casuística religiosa fins i tot quan es fan un pet, potser la posa en perill un dia o un altre. El nou despotisme il·lustrat vol esborrar festius entre setmana i "obliga" els ciutadans a "alliberar-se" del jou cultural al qual ignora estar aferrat. No, no el del consum desafortat, al contrari: l'angoixa del desig contínuament satisfet i insatisfet alhora ningú el considera cap jou cultural. "És clar, mana el diner, que ningú no podrà amagar que és un dels instrument més laics existents", va dir innocentment un reconegut laïcista de casa nostra quan celebrava l'acord de l'actual govern en "racionalitzar" les festes. Tot són rebaixes... de profunditat.

Efectivament, la Nit de Reis tradicional inclou alguns elements contra-culturals. Contra el que molts pensen, el seu origen no és estrictament 'religiós'. D'entrada, cap dels evangelis parla de reis, ni del seu nom, ni d'Orient; en tot cas d'uns 'mags' que, en el top ten dels agraciats per l'encarnació de Déu -en tot cas- van a darrere dels pobres i els desvalguts ([aquí](#) podeu veure'n tres interpretacions modernes).

La tradició, de mica en mica, hi ha afegit dos altres elements avui molt en desús: el misteri i l'espera. Contràriament també al que molts pensen, els dos elements ens seran molt útils a l'edat adulta. D'una banda, perquè l'aproximació a les coses i a les persones, enlloc de fer-nos-les més clares o descriptibles, ens les fa més misterioses. Descubrim que rera l'aparença amaguen molt més, fins i tot dimensions inefables. I aquesta descoberta, aquest nou espai per recórrer, ens omple de nou de desig. De l'altra, perquè cal aprendre que tot procés té maduració, tant per entendre les coses com per obtenir-n'hi resultats. Sense mastegar-les (Nietzsche recomanava que fóssim com vaques), sense perspectiva, sense silenci, sense temps, sense esforç... ni les digerim ni les entenem ni les disfrutem.

El misteri i l'espera s'han d'aprendre; el nostre instint, la nostra part del cervell encarregada dels petits estímuls, ens apressa a respondre-hi. Però una bona educació d'aquests estímuls (i els mites són, sobretot, educatius... quan la raó soleta no en té prou), sense negar-ne la resposta, la faran esperar, la faran madurar, hi trobaran camins encara més estimulants dels que ens proposaven saciar. O no és això, l'amor?

Doncs que les regals avançats el dia de Nadal amb la complicitat del pare Noël, o que la Santa Aliança ultraliberal i ultralaïcista, no ens ho acabin d'espatllar més.

[Si us interessa el tema dels festius, podeu seguir-ne el fil al meu bloc. N'he parlat aquí mateix a [La dreta i la tradició](#), [Contra el papanatisme](#) o [Calendari papanata](#), i o en un [debat](#) a TV3; també podeu veure aquest altre [debat](#)]